OORLOGSNIEUWS.

(Bij de plaat.)

De „militaire wandeling naar Pretoria" behoorde reeds lang tot de legenden. Zeker, gansche troepenafdeelingen waren naar de hoofdstad van het land der Boeren gegaan, maar op gansch andere wijze dan zij verwacht hadden, opgepropt in goederenwagens, ongewapend, onder bewaking van Boerenmausers, als krijgsgevangenen. Ja, men vierde Christmas in Pretoria, zooals de Jingo-profeten voorspeld hadden, doch het „Vrede op aarde!" werd gemist, evenals de plum-pudding.

Nog was de telegraafkabel niet bezweken onder den last der overwinningstelegrammen, toen het al meer duidelijk werd, dat de Britsche generaals in Afrika zich „vergisten," dat de telegrafist een nederlaag als een overwinning overseinde, dat het War Office het Engelsche volk misleidde, dat men bedrogen werd. De gedenkwaardige overwinning bij Glencoe, die Sir Redvers Buller's „gallant work" opende, was, alles wel beschouwd, een noodlottige nederlaag. Bij Elandslaagte had Engeland door de gruwelijke barbaarschheden zijner „lancers" zijne eer en Europa's achting ingeboet. De „groote zegepraal van Dundee en de zegevierende tocht naar Ladysmith" bleek een haastige vlucht geweest te zijn, en men had niet eens den tijd gehad, den proviand en de ammunitie mede te nemen, de gewonden te vervoeren, den honderden dooden een eerlijk krijgsmansgraf te gunnen. In Ladysmith is „alles wel," Mafeking is „all right," Cecil Rhodes zit in het belegerde Kimberley, „zoo veilig als in Piccadilly," maar met een wanhopig en mager gelaat gluurt de akelige, lastige waarheid dwars door de Boeren-liniën heen naar het War Office in Londen en zegt, dat burgerij en bezetting op het uiterste zijn. Vruchteloos poogt White bij Ladysmith door de Boeren heen te breken, Hildyard ligt te Estcourt ingesloten, Barton is bij Mooirivier omsingeld en als Sir Redvers zich niet haast om zijn reputatie op te houden, dan is de weg naar Durban en de Kaap voor de Boeren open. Ha, daar rukt Lord Methuen op naar Belmonte en een schitterende overwinning wischt alle vorige „vergissingen" uit! Helaas, uit Berlijn seint men, dat Methuen's triomf een kolossale nederlaag blijkt en dat ook Sir George Colley zich „vergiste", toen hij meende de Boeren met zware verliezen geslagen te hebben. Gatacre heeft bij Stormberg de maat der volksrampen volgemeten, Methuen vulde ze bij Modderrivier ten boorde, maar Sir Redvers deed ze aan de Tugela overloopen!

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

„Nieuws van den oorlog! Nieuws van den oorlog! Laatste editie! De Westminster Gazette! Zooeven verschenen! Officieel bulletin van het War Office!" zoo schreeuwde een jongen door Londen's straten. Hij had nauwelijks tijd de belangstelling van het geachte publiek te voldoen en terwijl de handen zich weerden, om de exemplaren af te geven en den prijs te ontvangen, hoorde men steeds met langer tusschenpoozen: „Nieuws van den oorlog! Laatste tijding! Officieel bulletin! Westminster Gazette, mijne heeren!"

Daar nadert een ander, een kwaad concurrent.

„Laatste tijding! Officieel bulletin!" klinkt het in de verte. „The Evening Post, mijne heeren!" zoo hoort men nu van naderbij en de cliëntèle van den Westminster Gazette-vertegenwoordiger wordt al dunner en doorschijnender, terwijl de koopers zich om den welsprekender waarnemer van de Evening Post verdringen.

„Daliy Chronicle! . . . . . Nieuws van den droevigsten ernst! . . . Zware verliezen der keizerlijken!" roept een zwaar gebouwd man, die, met een stapel van den droevigsten ernst onder den arm, met haastige schreden, alsof het nog te gebeteren ware, over het trottoir vliegt, de voorbijgangers met een „beg you pardon!" op zijde dringt en, waar al meer handen zich koortsachtig haasten om hem van zijn vracht te bevrijden, zich nauwelijks den tijd schijnt te gunnen, om zijn „droevigsten ernst" in „pence" om te zetten.

Of het aan het kooplustig publiek gelukt is, den man in zijn vaart te stuiten, dan wel of hij het bedreigde punt bereikt heeft, waar hij meent, dat zijne tegenwoordigheid den „droevigsten ernst" en de „zware verliezen" stuiten zal, wij weten het niet. Zooveel is zeker, dat uit de naaste zijstraat links de kreet opgaat: „Manchester Guardian. Bulletin van elf uur! De benoeming van Sir Redvers Buller een „misslag!" en dat de ijlende ongeluksbezweerder stilstaat, om nog het restant van zijn Daily Chronicles te slijten, eer de kreet: „Nationale ramp! De Manchester Guardian, heeren! De High Brigade vernield! Bulletin van elf uur! De benoeming van Buller een vergissing!" zich al luider doet hooren en hem op zijne beurt van overtollige cliëntèle bevrijdt.

„Dood van generaal Wauchope! De Highlanders vernield!" zoo zet een nieuw ten tooneele verschijnend trottoirslijter de nationale ramp in dagelijksch brood om.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

De poort der vestibule van het War Office wordt belegerd. Al meer vult zich de ruimte daarbinnen en de weinigen, die met waggelende schreden, met holle, wanhopige blikken, met een ijskoud, bleek gelaat naar buiten treden, geven eindelijk eens ruimte aan tientallen van anderen, die hun met eerbiedig zwijgen een doortocht gunnen, om thans zelf met een van vrees en bange verwachting bijna stilstaand hart daarbinnen te lezen, ... ach, het schrikkelijkste, wat een vader, een moeder, een echtgenoote, een broeder of zuster, een bruid lezen kan!

De zwarte man, de „aanplakker," komt weer, nu voor de vijfde maal. Waarom slaat hij eerst een wantrouwenden blik op de menigte, vóór hij het nieuwe bulletin vasthecht? Zie, die gezichten zijn al langer, die blikken al dreigender, dat gegons is al meer onheilspellend geworden. Vrouwen vallen in zwijm. Hartverscheurende kreten gaan op. Een gil van wanhoop doet de menigte verstijven. Daar wordt een jonge dame weggedragen. Door twee sterke, maar toch ook bevende armen ondersteund, wankelt een grijsaard naar buiten. Onder somber zwijgen maakt de menigte plaats voor hem en een oud moedertje, boven een kruk gebogen, profiteert van de gelegenheid om zijn plaats in te nemen.

En onder dat alles komt de „aanplakker" binnen om nieuwe leesstof te brengen. „'n Vervolg op de slachtersrekening van mr. Joe Chamberlain!" zoo klinkt het luide over de hoofden der menigte en doet ze huiveren van vrees. De hoofden wenden zich om. Zou hier geen politie zijn? En als ze er was, wat dan? Zij zou den spreker toch niets durven doen.

„Gruwelijke moord van Downingstreet!" roept dezelfde stem en de „aanplakker" haast zich, zijn werk te volbrengen. 't Is schrikkelijk! Maar wat kan hij er aan doen! Hij is toch Chamberlain, hij is Balfour niet! Wat kan hij anders doen dan „aanplakken," wat men hem geeft. En toch . . . . is 't niet waar, wat die stem roept? En toch . . . . . kan hij het de menigte niet vergeven, dat ze hem met al donkerder blik ontvangt? Daar hebt ge nu den ouden Charles Forster, die zich van meet af vooraangedrongen had en ze alle had gelezen, al moest hij ook telkens den blauwen bril vaster aandrukken.

„Glansrijke overwinning. Met zware verliezen wijken de Boeren en worden door de onzen nagejaagd. Van onze zijde weinig of geen *casualities*." . . . .

„Wij bezetten al de stellingen van den vijand, doch niet dan na hardnekkigen weerstand. De Boeren vallen bij tientallen. Onze verliezen kunnen nog niet opgegeven worden, doch zijn betrekkelijk gering." . . . .

„De vijand lokte de Highlanders en Northumberlands in een hinderlaag. Onze mannen deden „gallant work," maar leden zwaar. Generaal Wauchope sneuvelde en, voor zoover

https://achterderug.nl

https://achterderug.nl

we nu nagaan kunnen, de volgende officieren. Deze verliezen werken nadeelig in op het eindresultaat." . . . .

„De legeraanvoerder oordeelde het noodig, de vervolging van den vijand voorloopig te staken en tot de oude positiën terug te keeren, ten einde den troepen wat rust te gunnen. Morgen zal een nieuwe aanval de overwinning voltooien. De vijand bezette andermaal de kopjes aan den oever. De onzen hadden te zwaar geleden, om dit te keeren. We zijn bezig onze dooden en gewonden te verzorgen." . . . .

En nu volgt een lange lijst van dooden en een nog langere van gewonden.

En een supplement wordt binnengebracht en de oude drukt andermaal den bril aan en dáár, de vierde van onderen op de lijst der gesneuvelden van de Northumberlands, dáár staat het: „Charles Forster, sergeant major," en de blauwe bril valt, en met een: „God van barmhartigheid! Mijn lieve jongen!" zakt de oude ineen.

Charles Forster! Dat is een „vergissing"! De kogel, die uw lieven jongen trof, die dolksteek in uw hart, waren voor Sir Alfred Milner en Cecil Rhodes bestemd. Ze „vergissen" zich allen: Chamberlain en van Eckstein en Sir Redvers Buller. Die heele oorlog, arme Charles Forster, is ééne „vergissing"!

Engeland is andermaal bedrogen, het Engelsche volk bij den neus genomen, maar mevrouw Wauchope en de oude Forster gaan dood aan . . . . een hartkwaal.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Charles Forster is niet de eenige, die zich in den oorlog bedrogen heeft.

Walter Holeyrood heeft zich ook vergist. Men had hem in Engeland wijs gemaakt, dat die barbaarsche Hollander-Boeren zijn landgenooten in Afrika onderdrukten en kwelden, zooals de Turken het de Armenische Christenen deden en zijn bloed was aan het koken geraakt. Ze hadden hem verteld, dat ze de Kaffers met den Shambock doodsloegen, als deze in den Bijbel lazen en dat ze monsters van wreedheid en onzedelijkheid waren, die met geweld, in Gods naam, door Engeland, het vrome, beschaafde, machtige Engeland, tot rede moesten gebracht worden, opdat ze niet zouden voortgaan, een pest op Gods aardbodem, de Nimrods van Zuid-Afrika te zijn. Hij was er trotsch op, dat zijn vaderland het zwaard aangordde tot wrake voor eigen zonen, tot bescherming van verdrukte Christenen, al waren het zwarte. Zijn geestdrift klom, zijn hart zwol met den dag. Hij sprak er met vader over, zijn oudén, edelen vader en deze gaf hem gelijk. De oude had zelf gediend, ook in Afrika, onder Colley; hij had gevochten bij den Amajuba. Ja, die Amajuba-geschiedenis, bij God, zij moest gewroken worden! Dáár hadden die ellendige „Boeren" aan Engeland de kroon van het hoofd genomen en al was 't zijn eigen zoon, zijn eenige, ja, al was het Walter zelf, hij zou hem laten gaan! En nu hadden die onbeschaamde barbaren de onbeschaamdheid aan het machtige, het groote, het edele Engeland een ultimatum te zenden. 't Was God geklaagd, maar die domme stijfkop, die barbaarsche huichelaar van een Kruger was vermetel genoeg, zijn grootsch vaderland, zijne edele keizerin den handschoen toe te werpen. En de oorlog was verklaard en „God wil het! Op ten strijde!" zoo had het in Walter's gemoed gedreund.

Hij had er met Alice over gesproken. Alice was zijn verloofde. In den volgenden nazomer zouden ze gaan trouwen. Alice dacht er juist over als hij, neen, zij gevoelde zich nog sterker. Als God en Oud-Engeland riepen, dan mocht geen jonkman achterblijven, haar Walter zeker niet. Als hij gevoelde, wat hij gevoelde, dan was dat een heilige roeping en zij zou hem niet weêrhouden. Neen, hoe zwaar het offer haar ook vallen mocht, zij zou hem laten gaan en in den tijd dat hij weg was, met den ouden vader voor hem bidden en over hem spreken, totdat het daarginds gedaan was. Als dan die arme, vervolgde Engelschen ginds van hun beulen bevrijd en die onschuldige, mishandelde Zwarten beschermd waren en als hij dan terugkwam, dan zou ze nog ééns zóó trotsch op hem zijn. En dan zouden ze gaan trouwen, en als later hun kinderen haar zouden vragen, wat die ster op vaders borst beteekende.... en met tranen in de oogen was ze hem om den hals gevallen! Daarna waren ze arm in arm naar het War Office gegaan, om het offer te brengen en Alice was niet bleek geworden, neen, haar wangen hadden gegloeid van heilige verrukking over God en Oud-Engeland, toen Walter teekende.

En nu, — drie maanden waren voorbijgegaan en ze wisten allen, dat ze zich vergist hadden. Zij wisten het uit de bladen en uit zijn brieven en hij, hij wist het door treurige ervaring. Hij had gezien, dat die arme, verdrukte landgenooten gewetenlooze goudzoekers waren, die zich in weelde en uitspatting baadden, dat die onschuldige Kaffers schelmen waren, die Engeland veel dankbaarder waren voor hun „whisky" dan voor hun Bijbel, die tot eigen en anderer welzijn goed onder tucht gehouden werden door den overigens zachtgestemden en menschlievenden Boer. Hij had het ondervonden, dat die Boeren eenvoudige, goede Christenmenschen waren, die God en Oom Paul op de handen droegen en niets wenschten dan met rust gelaten te worden en als vrije lieden op hun met hun eigen bloed gekochten grond te leven. Ja, hij had gezien aan wat gruwelen en wreedheden zijn landgenooten, zijn medestrijders zich schuldig maakten en hij had den „heiligen krijg" verwenscht. En dat alles had hij vader en Alice geschreven en ook, dat zij zich allen treurig „vergist" hadden, maar hij was nu eenmaal hier en hij zou zijn plicht doen.

Ja, die oorlog was „ééne vergissing" en, als hij straks naar huis kwam . . . . . .

Twaalf uren lang hadden ze voortgemarcheerd, eerst door de nachtelijke koude, dan door de brandende zonnehitte, zonder eten, zonder een dronk water zelfs. Eindelijk waren ze aan een kopje bij Colesberg aangekomen, waar ze blijven zouden om den weg naar Colesberg te bestrijken. Hij was doodmoede en kon zich bijna niet meer staande houden. Werktuigelijk hielp hij nog mede de tent opslaan, maar de koorden gleden hem tusschen de verstijfde vingers door. Het schemerde hem voor de oogen. Men bracht hem zijn rantsoen, maar toen hij het wilde aannemen, zonk zijn arm slap langs het lijf neêr, hij viel omver en men kon hem niet wakker krijgen.

„Arme kerel!" zeiden zijn tentgenooten en lieten hem liggen. Al had men hem voor den loop van een kanon gebonden, hij zou zijn blijven slapen.

't Schemerde reeds en nog sliep hij. De réveille werd geblazen. Werktuigelijk stond hij op en ze zouden gindsch kopje bestormen. Hij had niet veel gereed te maken en toen zij zagen, dat het hem wat vreemd afging, hielpen ze hem een handje. Ze kenden dat ook wel. Hij sliep loopende en met de oogen open. Hij zag alles en niets. Hij wist niet, wat er met en om hem gebeurde, hij droomde nog. Arme kerel!

Ja, hij droomde van vader en van Alice en ze waren in de kerk van het dorp en de heele kerk was vol . . . . .

En in den stormpas ging het het kopje op en ze hoorden of zagen niets. Zouden er geen Boeren zijn?

En de predikant stond daar voor hem en zijne Alice, en zij beiden lagen geknield. Toen legde hij hun handen in elkaâr . . . . .

Maar daar knetterde het geweervuur aan beide zijden en vooruit en in gansche rijen vielen de Suffolkers neêr.

„Alice, de mijne voor altijd!" zeide hij en sloot zijne lieve bruid in de armen en drukte ze aan het hart . . . . .

Au, wat een pijn! Dat moet een „vergissing" zijn. Een blauwe loodkleur bedekte zijn gelaat en zoo huiverig koud werd hij. Een nevel trok voor zijn oog. Hij zag niets meer, van het kopje niet en ook niet van de kerk en van Alice.

„Vader! Alice!" kreunde hij en . . . . . nu was het uit met alle vergissing.

„Ik sterf!" zuchtte hij en dàt was dan ook wáár! Een kogel had zijn hart doorboord.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

„Vaderke, ik weet niet, wat mij scheelt van morgen. Ik heb zoo'n pijn, hier in de linkerzijde en ik ben zóó gejaagd, zóó angstig!"

„Kind, ge moet niet zoo den ganschen dag peinzen," zeide hij en legde de vlakke hand trouwhartig tegen het blanke voorhoofd. „Ge moet maar denken: geen tijding, goede tijding!"

„Och, vader, als die ongelukkige oorlog toch maar over was en we Walter maar bij ons hadden! Ik ben zoo ongerust! Hebt u goed geslapen?"

https://achterderug.nl

„Ja, kind, 't schikt nog al!" zeide de oude en zuchtte. „'t Duurde lang, eer ik in slaap was, maar, geloof mij, Alice, ge moet het meer overgeven! Ik zag het gisterenavond wel, dat ge een slechten nacht zoudt doormaken. We zullen terstond nog eens naar het War Office gaan, dan zijt ge voor vandaag weêr gerust!"

Hij zette den hoed op en samen gingen zij heen.

„Extra-tijding! De namen der gesneuvelden! Een Evening Post, mijnheer?"

„Ja, jongen!" zeide de oude en betaalde den prijs. Met bevende handen opende hij het blad, zocht de lijst der „casualities", vouwde het blad saâm, om beter te kunnen zien. Zij zag naar hem op.

„Wat is het, vaderke?" barstte zij uit en greep de beide bevende handen.

Hij antwoordde niet, maar met trillenden vinger wees hij op een naam in de doodenlijst.

„o Mijn God!" gilde zij, „ik voelde het wel. Ik kon mij niet vergissen. Dáár hebben ze hem geraakt, in zijn goede, trouwe hart! Mijn lieve, brave Walter!"

En snikkend zonk ze neêr op dien lagen stoep van de kerk. En hij zat naast haar, den arm om haar schouder geslagen, zóó dicht, alsof hij haar aan het hart drukken wilde. De brandende oogen en de handen verbergende, als wilde zij de vreeselijke werkelijkheid niet zien, zoo zat ze daar sprakeloos. Hij staarde voor zich uit — waarheen? Hij wist het niet. Maar dat zijn haar vergrijsde en zijn wangen invielen, en dat er voor hem noch haar troost was in de wereld, dàt wist hij!

Arme menschen! God moge hen met zijne *hemelsche* vertroostingen nabij zijn en blijven!

Maar wee hem, die de oorzaak is, dat „bij vergissing" Walter Holeyrood en zijn ouden vader en zijn lieve bruid het hart doorboord werd.

P. J. K.

VARIA.

Een komma.

Dezer dagen ontving ik de volgende briefkaart:

Aan mijn broeder te Utrecht verzoek ik u namens mij vijf gulden te zenden, enz.

Ik wist werkelijk niet wat ik doen moest, geld zenden of geld wachten. Dat hing er van af, of de schrijver de komma bedoelde achter ik of achter u.

Een nieuwe methode om gesloten deuren te openen.

In een verhaal, uit het Duitsch vertaald, leest men:

„De brandweer verschafte zich toegang tot het gesloten huis. De straatdeur werd *besprengd*, de kastdeuren opengebroken." Dat besprengen zal zeker krachtig geweest zijn; anders zou 't niet veel helpen, zou men zoo zeggen!

De vertàler heeft het echter gedaan; niet de brandweer. Deze *sprengde* de deur, d. w. z. deed de deur springen. Drenken beteekent doen drinken; vellen, doen vallen; sprengen doen springen. Maar dat woord hebben wij helaas in 't Hollandsch niet!

Woordspeling.

Waarom is een tuinman nimmer muzikaal? Omdat hij een *mol* voor een *kruis* aanziet.

Weelde.

Toen Socrates eens op een markt een groote uitstalling van allerlei artikelen zag, riep hij uit: „Wat zijn er toch vele dingen, die een mensch niet noodig heeft!" —

RUST NA DEN ARBEID.

't Is Zaterdagmiddag. De zon staat nog hoog aan den hemel, want het is zomer; toch loopt het al naar vijf uur.

Ik leid den lezer binnen in een eenvoudige woning, slechts bestaande uit twee vertrekken, gescheiden door een gang. In het achterste zullen we thans niet gaan; daar is een hok voor het varken en een stal voor een koe, zoo de bewoner zich ook die weelde mocht kunnen gunnen; daar is verder ruimte om wat hooi te bergen voor die eventueele koe. In het voorvertrek, dat voor de menschen bestemd is, vinden we Moeder Grietje bezig met de noodzakelijke reiniging van de jongste leden van haar gezin.

Ja, zoo'n Zaterdagmiddag is druk. Als ze op de andere dagen der week tegen vijf uur van den akker komt, dan kan ze rust nemen. Marietje, haar elfjarig dochtertje, heeft dan de aardappelen voor den avondmaaltijd al geschild en de pot met karnemelk staat al op het vuur. Onder Moeders toezicht is alles voor dien maaltijd spoedig geregeld en als Vader om zes uur komt, kan men beginnen. Maar op Zaterdag komt er wat anders kijken. Wel gaat ze dan maar een halven dag naar den arbeid, maar het huisgezin geeft zooveel werk. De wasch is droog; daartoe heeft de zomer meegewerkt, maar er moet nog zooveel nagestreken worden. De kousen van de jongens versteld, hier en daar moet nog een broek versteld, een knoop aangenaaid, een scheur gedicht worden.

En dan nog mangelen en strijken?

Neen, lieve lezeres, mangelen doet Grietje niet; ze weet zelfs niet, wat dat is. Strijken, nu ja, een paar schortjes van de meisjes — 't zijn bonte, hoor; witte zijn veel te duur aan werk en zeep. Bonte katoenen zakdoeken strijkt men niet, en overhemden? Vader Reint zou er wat hartelijk voor danken om ze te dragen. Zijn vader heeft ze nooit gehad en hij wil ze evenmin. Er zijn tegenwoordig wel arbeiders, die 's Zondags „het linnen op de bleek leggen," maar Reint weet niet, waar dat voor dienen moet. „Een arbeider moet een arbeider blijven."

Wanneer of Grietje gewasschen heeft? 's Morgens in de vroegte. Om zes uur gaat ze naar den akker om te schoffelen of te wieden, te hooien of te oogsten, al naar den tijd van het jaar, maar een paar dagen van de week heeft ze vóór dien tijd al een paar uur met de armen in de waschtobbe gestaan. Marietje zorgt er dan verder wel voor, dat het waschgoed op de bleek en van de bleek komt.

Ja, Marietje heeft ook wat te doen. Als Moeder naar het land is, blijft ze thuis met vier kinderen. Geert, de twaalfjarige broer, werkt den ganschen dag mee op het veld, maar dan is daar nog Hendrik en Sientje en Willem en kleine Trientje. Hendrik en Sientje gaan naar school, maar de twee kleintjes zijn aan Marietjes zorg toevertrouwd. En dat gaat goed. Met haar breikous in de hand past ze op die twee. Gelukkig is het zomer en kan ze den ganschen dag ze laten spelen in den hof. Ze kan dan meteen hier en daar onkruid wegnemen, dat Hendrik vergeten heeft, als hij 's middags na de school met Sientje den hof wiedt.

's Zaterdagsmiddags echter blijft Moeder thuis. Dan brengt ze haar huisje weer in orde. Mientje is gewillig genoeg, al is ze jong, maar een kind is een kind en men kan niet verwachten, dat ze alles doet zooals een groote. Dan zorgt Moeder voor de wasch en voor de reiniging; maar toch — tegen vijf uur is ze klaar. Marietje mag ook nog wel eens spelen. Eerst nog even naar het dorp, om het Zondagsche pondje spek te halen en dan kan ze met de kleintjes spelen wat ze wil. Heden is de avondmaaltijd wat later dan gewoonlijk. Vader moet na zijn dagwerk, dat om zes uur eindigt, nog eerst met den boer afrekenen. En als hij straks komt, wordt hij feestelijk ontvangen. Het huisje ligt een weinig van den weg af. Men zal hem dus zien aankomen.

Zie, daar komt hij, de stevige arbeider. De geheele week heeft hij hard gewerkt bij den boer en des morgens vroeg heeft hij voor zijn eigen tuin gezorgd, als dat noodig was. Maar nu komt hij thuis met de dubbele vreugde, dat hij